

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

CYHOEDDIAD, DOGFENNU

Trawsgydymffurfio: safonau lles anifeiliaid fferm (SMR 13) (2025)

Crynodeb o'r rheolau ar beidio ag achosi poen, dioddefaint neu anaf.

Cyhoeddwyd gyntaf: 9 Rhagfyr 2024

Diweddarwyd ddiwethaf: 9 Rhagfyr 2024

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/trawsgydymffurfio-safonau-lles-anifeiliaid-fferm-smr-13-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](https://www.llyw.cymru/datganiad-hawlfraint) (<https://www.llyw.cymru/datganiad-hawlfraint>).

Cynnwys

Cyflwyniad (<https://www.llyw.cymru#159473>)

Prif ofynion (<https://www.llyw.cymru#159475>)

Archwilio caeau (<https://www.llyw.cymru#159477>)

Arfer da (<https://www.llyw.cymru#159479>)

Gwybodaeth bellach (<https://www.llyw.cymru#159481>)

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/trawsgydymffurfio-safonau-lles-anifeiliaid-fferm-smr-13-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](https://www.llyw.cymru/datganiad-hawlfraint) (<https://www.llyw.cymru/datganiad-hawlfraint>).

Cyflwyniad

Amcan y gofynion hyn yw profi i'r cwsmer fod safonau lles uchel yn cael eu cynnal a bod hynny yn ei dro yn gwella diogelwch ac ansawdd bwyd. Mae'r gofynion yn diogelu lles anifeiliaid fferm trwy bennu'r safonau sy'n ofynnol ar gyfer eu cadw a gofalu amdany'n nhw. Maen nhw'n ymdrin â phob anifail sy'n cael ei ffermio.

Rhaid i berchnogion a cheidwaid anifeiliaid fferm ofalu am les eu hanifeiliaid a gofalu nad ydyn nhw'n dioddef nac yn cael poen neu anaf diangen.

Prif ofynion

Rhaid cadw'r safonau canlynol:

- staff y fferm: dylai fod digon o staff i ofalu am yr anifeiliaid a bydd ganddynt y medrau angenrheidiol i wneud y gwaith
- archwilio stoc: rhaid i bob anifail sy'n cael ei gadw mewn system lle mae ei les yn dibynnu ar gael sylw'n aml, gael ei archwilio o leiaf unwaith bob dydd. Rhaid i anifeiliaid sy'n sâl neu sydd wedi cael anaf gael eu trin ar unwaith, a'u hynysu mewn adeilad addas os oes angen. Holwch filfeddyg os oes angen a gweithredu ar ei gyngor
- cofnodion: rhaid i berchennog neu geidwad yr anifail gadw cofnod o bob moddion a roddir am o leiaf dair blynedd o ddyddiad rhoi'r driniaeth a chadw cofnodion marwolaethau am y tair blynedd cynt
- rhyddid i Symud: Rhaid bod gan bob anifail ddigon o le i symud heb ddioddef na chael ei anafu'n ddiangen, hyd yn oed os yw wedi'i glymu, ei gadwyno neu ei gaethiwo
- adeiladau: Rhaid defnyddio deunydd adeiladu sy'n hawdd ei lanhau a'i ddiheintio. Gofalwch am yr adeilad fel nad oes ymylon miniog na darnau

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Evch i <https://www.llyw.cymru/trawsgydymffurfio-safonau-lles-anifeiliaid-fferm-smr-13-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](https://www.llyw.cymru/datganiad-hawlfraint) (<https://www.llyw.cymru/datganiad-hawlfraint>).

- ymwthiol allai anafu'r anifail. Dylech gadw cylchrediad yr aer a lefelau'r llwch, y tymheredd a'r lleithder o fewn terfynau derbyniol. Peidiwch â chadw anifeiliaid mewn tywyllwch parhaol na chwaith mewn goleuni artiffisial di-dor
- anifeiliaid sydd ddim yn cael eu cadw mewn adeilad: gofalgwch lle bo angen a lle bo'n bosibl, fod ganddyn nhw gysgod rhag y tywydd, anifeiliaid ysglyfaethus a pheryglon i'w hiechyd. Bydd gan yr anifeiliaid bob amser le sych i orwedd a chysgod bob amser rhag tywydd cas ac anifeiliaid ysglyfaethus
  - offer awtomatig neu fecanyddol: Rhaid archwilio offer sy'n hanfodol i iechyd a lles eich anifeiliaid o leiaf unwaith bob dydd. Os ydych yn defnyddio system awyru artiffisial, rhaid wrth system wrth gefn i warantu bod yr aer yn gallu cael ei adnewyddu
  - bwyd, dŵr a sylweddau eraill: rhaid rhoi deiet faethlon sy'n addas i oed a rhywogaeth eich anifeiliaid, a sicrhau eu bod yn cael digon yn ddigon aml. Peidiwch â rhoi unrhyw sylwedd i'ch anifeiliaid sy'n niweidiol i'w hiechyd neu eu lles. Hefyd rhaid defnyddio offer bwydo a dyfrio sy'n diogelu bwyd a diod rhag cael ei lygru
  - trefniadau bridio: peidiwch â dilyn trefniadau bridio naturiol nag artiffisial fyddai'n gwneud neu'n debygol o wneud i'r anifail ddiodef neu gael anaf, oni bai bod eu heffaith arno'n fyr ac yn fach, heb achosi anaf
  - ni ddylid cynnal unrhyw weithred anffurfio (e.e. digornio lloi, ysbaddu, torri cynffonnau) oni bai bod y weithred wedi'i rhestru fel 'gweithred a ganiateir' a'i bod yn cael ei chynnal gan filfeddyg, person profiadol neu berson sydd wedi'i hyfforddi'n briodol

Archwilio caeau

- i edrych ar y gofal mae'r anifeiliaid yn ei gael, ar eu hadeiladau ac ar y cofnodion gan ofalu bod ganddyn nhw le sych i orwedd
- i ofalu bod gan y perchennog (sy'n cynnwys unrhyw berson sy'n gyfrifol am anifail fferm) wybodaeth am y **Codau Ymarfer** (<https://www.llyw.cymru/lles->

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Evch i <https://www.llyw.cymru/trawsgydymffurfio-safonau-lles-anifeiliaid-fferm-smr-13-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](https://www.llyw.cymru/datganiad-hawlfraint) (<https://www.llyw.cymru/datganiad-hawlfraint>).

[anifeiliaid](#)) a chopi ohonynt er lles yr anifeiliaid maen nhw'n gyfrifol amdanyn nhw

- i ofalu bod y cofnodion meddygol yn gyfredol a bod y moddion sydd yn y cwpwrdd meddygol wedi'u cofnodi
- i ofalu bod gan bob meddyginiaeth drwydded gan y Deyrnas Unedig
- i ofalu nad yw'r cynnyrch yn rhy hen
- i brofi'r larymau a'r dyfeisiau wrth gefn os oes offer awtomatig yn cael ei ddefnyddio

Arfer da

- bod cynllun iechyd a lles milfeddygol a, ble y bo angen, gynghorwyr technegol eraill, ar gael ac yn cael ei weithredu. Adolygu a diweddarau y cynllun yn rheolaidd
- sicrhau bod cynlluniau wrth gefn ar gael ar gyfer digwyddiadau allai gael effaith ar les anifeiliaid, megis tywydd eithafol neu brinder dŵr

Gwybodaeth bellach

I gael rhagor o wybodaeth, cysylltwch â:

- Asiantaeth Iechyd Anifeiliaid a Phlanhigion

neu gweler y daflen [Trawsgydymffurfio: cysylltiadau defnyddiol \(2025\)](#) (<https://www.llyw.cymru/trawsgydymffurfio-cysylltiadau-defnyddiol-2025>)

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/trawsgydymffurfio-safonau-lles-anifeiliaid-fferm-smr-13-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#) (<https://www.llyw.cymru/datganiad-hawlfraint>).

Efallai na fydd y ddogfen hon yn hollol hygyrch.

Drllenwch ein [datganiad hygyrchedd](https://www.llyw.cymru/datganiad-hygyrchedd-llywcymru) (<https://www.llyw.cymru/datganiad-hygyrchedd-llywcymru>) i gael rhagor o wybodaeth.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/trawsgydymffurfio-safonau-lles-anifeiliaid-fferm-smr-13-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](https://www.llyw.cymru/datganiad-hawlfraint) (<https://www.llyw.cymru/datganiad-hawlfraint>).